

Sadržaj

A – Pitanja koja se odnose na Jedinstvenu listu sektorskih infrastrukturnih projekata (SSPP)/Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP)	3
Šta je Jedinstvena lista sektorskih infrastrukturnih projekata (SSPP)?	3
Šta je sektorska radna grupa?	3
Šta je Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP)?	4
Koja je uloga Državnog odbora za investicije?	4
Koja je uloga Državnog koordinatora za IPA-u (NIPAC)?	5
Ko odlučuje hoće li moj projekt biti uvršten na SSPP i SPP?	5
Šta je obrazac za identifikaciju projekta (PIF)?	6
Kako se utvrđuje relevantnost projekta?	7
Kako se utvrđuje zrelost projekta?	8
Ko mi može pomoći pri izradi PIF-a?	8
S kojim institucijama saradujem prilikom pripremanja PIF-a?	8
B – Opća pitanja u vezi s WBIF-om koja će se vjerovatno postaviti prije nego što se objavi Poziv za dostavljanje grant aplikacija	9
Koje sektore pokriva WBIF?	9
Da li WBIF podržava privatni sektor?	10
Čuo/la sam da WBIF finansira ulaganja u energetska efikasnost i obnovljive izvore energije. Kako mogu aplicirati?	10
Koji kriteriji moraju biti ispunjeni na nivou države kako bi se dobila sredstva WBIF-a?	10
Kada mogu aplicirati za grant sredstva?	11
Šta je vodeća IFI?	11
Koje korake je potrebno napraviti kako bi se dobila WBIF grant sredstva?	11
WBIF proces apliciranja u Bosni i Hercegovini	12
Koji su kriteriji WBIF poziva?	15
Koji sektori imaju najveću šansu za dodjelu grant sredstava?	15
Šta je Agenda za povezivanje za Zapadni Balkan 2015-2020?	16
Koju vrstu tehničke pomoći mogu dobiti?	16
Koji su maksimalni iznosi granta koji se može dodijeliti za grantove tehničke pomoći?	17
Da li je uslov za dobijanje WBIF granta za tehničku pomoć vlastiti doprinos?	17
Mogu li tražiti više od jednog TA granta za isti projekat?	17
Šta se finansira kroz investicioni grant?	17
Koje su maksimalne stope sufinansiranja projekta kroz investicioni grant?	18

Postoji li veza između tehničke pomoći (TA) i investicionih grantova (IG)?.....	18
Ako imam investicioni projekat koji treba hitno implementirati, trebam li koristiti grant sredstva WBIF-a?	19
Koja je prednost korištenja WBIF investicionih grant sredstava?	19
Koje kategorije troškova su prihvatljive za finansiranje iz granta?	19
Koje osnove podatke moram navesti u Obrascu za dodjelu grant sredstava?	21
S kojim institucijama trebam sarađivati kod pripreme Obrasca za dodjelu grant sredstava (GAF)?	21
S kojom međunarodnom finansijskom institucijom (IFI) treba da sarađujem?	21
Šta je IFICO?	22
C – Pitanja koja su važna nakon objavljivanja WBIF poziva	23
Koliko dugo moram čekati prije nego što saznam da li je moja aplikacija za grant odobrena?.....	23
Odakle dolazi novac za moj projekat?.....	24
Koji je način implementacije grant projekta tehničke pomoći (TA)?	25
Šta je Infrastructure Project Facility - IPF?	25
Ko sastavlja projektni zadatak (ToR) za TA grant mog projekta?	25
Koliko dugo traje moj projekat tehničke pomoći (TA)?	26
Koje resurse moram obezbijediti za provedbu WBIF TA projekta?	26
S kim potpisujem ugovor o IG grantu?	26
Koje resurse moram obezbijediti za provedbu WBIF investicionog projekta?	26
Kojih pravila nabavke se trebam pridržavati kod IG granta?	26
Na koje zahtjeve za izvještavanje moram obratiti pažnju kod IG granta?	27
Koji iznos IG granta primam na početku projekta, a koji nakon toga?	27
Prilikom implementacije projekta, koje opcije imam kada trebam promijeniti obim aktivnosti ili kad shvatim da je budžet nedovoljan?	27
Može li grant koji mi je dodijeljen biti otkazan?	27

A – Pitanja koja se odnose na Jedinственu listu sektorskih infrastrukturnih projekata (SSPP)/Jedinственu listu prioritetnih infrastrukturnih projekata (SPP)

Šta je Jedinственa lista sektorskih infrastrukturnih projekata (SSPP)?

Jedinственa lista sektorskih infrastrukturnih projekata (SSPP lista) je alat za identifikaciju i odabir strateških projekata u određenom sektoru (okoliš, transport, energija i socijalni sektor) na temelju cjelodržavnih sektorskih strategija i relevantne dokumentacije (npr. Master planovi sektora, Program javnih investicija, posebne baze podataka poput PIMIS-a, itd.). Za svaki predmetni sektor, identifikuju se i pripremaju relevantni infrastrukturni projekti, a potencijalni aplikanti popunjavaju Obrazac za identifikaciju projekata za predmetni projekat, koji se zatim ocjenjuje i rangira, kako bi se sačinila SSPP lista.

Za pripremu SSPP-a su zadužene sektorske radne grupe, a proces se provodi na osnovu „Metodologije za odabir i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini”.

Za svaki od projekata vrši se procjena strateške važnosti i svi projekti koji su ocijenjeni s najmanje 55% bodova, ulaze u „Kratku listu prioritetnih projekata” u predmetnom sektoru. Projekti sa Kratke liste postaju dio Jedinственe liste prioritetnih infrastrukturnih projekata. Za prioritetne projekte se također vrši i procjena zrelosti, kroz proces analize nedostataka (analiza tehničke, institucionalne i finansijske spremnosti) s ciljem definiranja koji projekti su spremni za provedbu (i moguće finansiranje u okviru WBIF-a). Analiza također ukazuje šta još nedostaje da bi projekat bio u potpunosti spreman za implementaciju, razmatrajući finansiranje putem tehničke pomoći u okviru WBIF-a, putem IPA instrumenta ili putem donatorskih sredstava. Lista identificiranih projekata treba uključivati ne samo nove projektne ideje već i one projekte koji su trenutno u pripremi ili se provode, budući da oni također utiču na finansijska ograničenja i sposobnost zemlje za zaduživanje.

Šta je sektorska radna grupa?

Sektorska radna grupa (SRG) je zadužena za identifikaciju i pripremu SSPP liste, u skladu s principima sektorskog pristupa. Stalni članovi SRG su predstavnici nadležnih institucija na svim nivoima vlasti u BiH, javnih preduzeća i drugih subjekata nadležnih za infrastrukturne projekte, te predstavnici ministarstava finansija na državnom i entiteskom nivou. Po potrebi, sastancima mogu prisustvovati i predstavnici organizacija civilnog društva, drugih subjekata kao i međunarodnih donatora aktivnih u datom sektoru.

Osnovni uslov za rad sektorskih radnih grupa je postojanje cjelodržavnih sektorskih strategija, što je preduslov za prioritizaciju i odabir projekata. Prvi korak u procesu odabira i određivanja prioriteta je identifikiranje relevantnih sektorskih infrastrukturnih projekata koji bi mogli biti od važnosti za provedbu sektorskih strategija i državnih / regionalnih socio-ekonomskih razvojnih programa, a koji zadovoljavaju osnovne kriterije relevantnosti.

Glavni izvori za identifikaciju projekata su:

- a) Identificirani strateški projekti na nivou države / entiteta / kantona / Brčko distrikta
- b) Baze podataka nadležnih ministarstava
- c) PIMIS baza podataka (PIMIS – Javni informacioni sistem za upravljanje javnim investicijama)

Sektorske radne grupe su također uključene u programiranje IPA državnog programa pomoći.

Šta je Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP)?

Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP lista) sastoji se od identificiranih prioriternih projekata u sektorima transporta, okoliša, energije i socijalne infrastrukture. U SSP listu ulaze projekti iz sektorskih SSPP listi, a mogu biti uvršteni samo oni projekti koji imaju više od 55% bodova. Budući da međunarodne financijske institucije i donatori igraju važnu ulogu u realizaciji projekata sa SPP liste, oni su putem procesa konsultacija, također uključeni pri njenoj izradi.

Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata, koja se ažurira prema potrebi (po mogućnosti jedanput godišnje), usvaja Državni odbor za investicije. Realizacija projekata sa SPP liste se odvija prema raspoloživim izvorima finansiranja. Sredstva za implementaciju prioriternih investicija uključuju sve raspoložive izvore financiranja (budžet, krediti međunarodnih finansijskih institucija, komercijalni zajmovi, grantovi, javno-privatna partnerstva itd.). Svi projekti na SPP listi trebaju uključivati informacije vezano za predviđene izvore financiranja, koji su prethodno provjereni sa ministarstvima finansija u BiH.

Koja je uloga Državnog odbora za investicije?

Državni odbor za investicije (National Investment Committee – NIC) je domaće tijelo na visokom političkom nivou u državama korisnicama pretpristupne pomoći EU na Zapadnom Balkanu, kojim predsjedava predsjednik vlade ili ministar finansija.

Državni odbor za investicije je u Bosni i Hercegovini uspostavljen 2015. godine. Članovi Odbora su:

- a) Predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
- b) Ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine
- c) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine
- d) Ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine
- e) Ministar komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
- f) Ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine
- g) Državni IPA koordinator
- h) Premijer Federacije Bosne i Hercegovine
- i) Premijer Republike Srpske
- j) Gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Državni odbor za investicije je zadužen za prioritizaciju strateških infrastrukturnih projekata (u skladu sa prioritetima državnih, regionalnih i EU strateških dokumenata), usvaja Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata za BiH, donosi odluke o ažuriranju iste, te razmatra finansijske izvore neophodne za implementaciju projekata.

Funkciju Tehničkog sekretarijata NIC-a obavlja Direkcija za evropske integracije posredstvom Ureda državnog koordinatora za IPA-u (Ured NIPAC). Pored tehničke podrške radu Odbora, Ured NIPAC-a, na osnovu SSPP-a, koordinira poslove koji se odnose na formiranje SPP-a i dostavlja listu NIC-u na razmatranje i usvajanje.

Na osnovu SPP-a, državni Odbor za investicije odobrava i paket grant aplikacija koje Bosna i Hercegovina podnosi Evropskoj komisiji u okviru svakog WBIF poziva.

Koja je uloga Državnog koordinatora za IPA-u (NIPAC)?

Zemlje korisnice WBIF-a su zastupljene u WBIF-u od strane Državnih koordinatora za IPA-u (NIPAC) i Državnih odbora za investicije (NIC).

Državni koordinatori za IPA (NIPAC) su glavne kontakt tačke na strani korisnika i kao takvi igraju ključnu ulogu u koordinaciji pripreme i podnošenja aplikacija za finansiranje putem WBIF-a. Pored NIPAC-a, u pripremi i implementaciji WBIF projekata su uključeni i drugi akteri unutar svake države korisnice: Državni odbori za investicije (NIC), resorna državna ministarstva, ministarstva finansija, javna preduzeća i komunalne službe, lokalni organi vlasti, Jedinice za upravljanje projektima (Project Management Units - PMU) i Jedinice za implementaciju projekata (Project Implementation Units - PIU), itd. Uredi NIPAC-a imaju ključnu ulogu u koordinaciji svih pomenutih aktera i djeluju kao glavna kontakt tačka za korištenja WBIF instrumenta u zemlji korisnici.

Ko odlučuje hoće li moj projekt biti uvršten na SSPP i SPP?

Priprema SSPP-a je rezultat rada članova Sektorskih radnih grupa.

U okviru svog djelokruga rada, Sektorska radna grupa je zadužena za:

- a) prikupljanje prijedloga infrastrukturnih projekata (u obliku PIF-ova) od različitih relevantnih institucija,
- b) ocjenjivanje i rangiranje tih projekata u skladu s unaprijed definiranim kriterijima strateške relevantnosti,
- c) pripremu SSPP-a kao rezultat procesa prioritizacije, sa indikativnim izvorima financiranja i statusom zrelosti projekta.

SRG će napraviti *Procjenu strateške relevantnosti (SRA - Strategic Relevance Assessment)* projekta na osnovu podataka iz PIF-a, u skladu sa strateškim dokumentima i planovima sektora i drugom relevantnom dokumentacijom. Strateška relevantnost projekta se procjenjuje na osnovu Obrasca za ocjenu strateške relevantnosti, koji je prethodno potvrđen unutar sektorske radne grupe i prilagođen svakom od sektora.

Nakon rangiranja dostavljenih projekata, predsjedavajući sektorske radne grupe potpisuje konačnu SSPP listu i dostavlja je Državnom IPA koordinatoru.

Ured Državnog koordinatora za IPA-u (NIPAC), koji istovremeno ima ulogu i Tehničkog sekretarijata Državnog odbora za investicije, konsolidira prijedlog SPP-a za Bosnu i Hercegovinu provjerom finansijskih ograničenja i izvora financiranja u suradnji sa Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Evropskom komisijom/Delegacijom Evropske unije u BiH, finansijskim institucijama i drugim donatorima. NIPAC Ured podnosi predloženu SPP listu Državnom odboru za investicije na razmatranje i usvajanje.

Šta je obrazac za identifikaciju projekta (PIF)?

Obrazac za identifikaciju projekata (PIF) služi kao osnova za procjenu relevantnosti projekta i njegovo potencijalno uključivanje na SSPP listu. Riječ je o standardiziranom obrascu u kojem potencijalni aplikanti, za svaki od predloženih projekata, trebaju pružiti dovoljno informacija na koherentan i dosljedan način. Obrasci za četiri infrastrukturna sektora (energija, transport, okoliš i socijalni sektor) su pripremljeni od strane EU projekta tehničke podrške (IFICO), ali ih zemlje korisnice mogu prilagoditi svojim sistemima.

Obrazac bi trebao da sadrži sljedeće informacije o projektu:

- a) opće podatke i informacije, uključujući informacije o institucionalnom ustrojstvu sektora i institucija odgovornih za određenu politiku, te sposobnosti za pripremu, provedbu i praćenje projekata;
- b) kratki opis projekta, uključujući ciljeve i rezultate;
- c) prihvatljivost/usklađenost projekta s EU politikama, regionalnim i državnim strategijama, razvojnim ciljevima i specifičnom sektorskom dokumentacijom;
- d) opis strateške relevantnosti projekta, temeljen na kriterijima strateške važnosti koji su specifično definisani za svaki od sektora/podsektora na početku procesa izrade SSPP-a i dogovoreni unutar SRG;
- e) informacije o zrelosti projekta (tehnička dokumentacija, studija utjecaja na okoliš, dostupnost zemljišta, građevinske dozvole itd.);
- f) procijenjenu vrijednost projekta i izvore financiranja;
- g) indikativni vremenski okvir provedbe projekta;
- h) procjenu iznosa sredstava potrebnih za godišnje planiranje za predviđeno razdoblje provedbe projekta.

Krajnji korisnici (resorna ministarstva, javna preduzeća, općine, agencije i druga upravna tijela) trebaju popuniti PIF-ove, te ih dostaviti sektorskim koordinirajućim institucijama koje koordiniraju rad SRG. Sektorske radne grupe, po primitku PIF-ova, prave pregled cjelovitosti podataka i mogu zahtijevati izmjenu PIF-ova, ukoliko isti ne sadrže sve podatke potrebne za procjenu strateške relevantnosti projekata. Proces prikupljanja i popunjavanja PIF-ova rezultira formiranjem sektorske baze podataka koja sadrži završene PIF-ove.

Kako se utvrđuje relevantnost projekta?

Kriteriji strateške relevantnosti projekta ovise o sektoru kojem projekat pripada. Postoji standardna forma koju je razvio regionalni IFICO projekat (prioritizacija projekata za SSPP), koja se može prilagoditi shodno sektorskim prioritetima unutar zemlje. U nastavku, dato je nekoliko primjera kriterija relevantnosti:

Transport

- Projekt unapređuje intermodalnost
- Projekt povećava međunarodni saobraćaj ljudi i roba
- Projekt je uključen u zadnji višegodišnji plan u SEETO
- Projekt obezbjeđuje vezu sa TEN-T koridorima
- Projekt općenito doprinosi ekonomskom rastu
- Uticaj na okolinu
- Projekt obezbjeđuje poboljšanje transportnih i tranzitnih objekata, pristup novim tržištima i poslovima / školstvu i zdravstvenim uslugama i stimuliše mobilnost i nove investicij, itd.

Okoliš

- Projekt ima direktne koristi za okolinu
- Projekt doprinosi redukciji štetnih emisija (buke, potrošnje energije, itd.)
- Broj ljudi koji će imati koristi od implementacije projekta
- Projekt doprinosi smanjenju zagađenja u širem području oko svoje lokacije
- Korisnik ima potreban kapacitet da uspješno upravlja pripremom i implementacijom projekta, itd.

Energija

- Projekt je uključen u najnoviju PECI / PMI listu
- Projekt je u skladu sa ENTSO-E, ENTSO-G planovima razvoja infrastrukture
- Projekt poboljšava sigurnost snabdijevanja
- Projekt doprinosi razvoju obnovljivih izvora energije
- Projekat podržava mjere energetske efikasnosti, itd.

Socijalni sektor

- Projekt je pilot karaktera i može se primijeniti na druge zemlje Zapadnog Balkana
- Projekt doprinosi socijalnoj inkluziji ranjivih grupa i njihovom općem blagostanju
- Projekt infrastrukture se paralelno radi kako bi se obezbijedilo pružanje i financiranje srodnih socijalnih usluga
- Korisnik ima potreban kapacitet da uspješno upravlja pripremom i implementacijom projekta
- specifični aspekti za obrazovanje, zdravlje, socijalni smještaj, kulturu / sport i pravosuđe koji se naknadno definišu

Kako se utvrđuje zrelost projekta?

Obrazac za identifikaciju projekta (PIF) navodi sljedeće stavke koje su neophodne za utvrđivanje zrelosti projekta:

- Konceptualna ideja
- Pred-studija izvodljivosti
- Idejni projekat
- Studija izvodljivosti + analiza koristi i troškova (CBA)
- Studija o procjeni uticaja na okolinu (po potrebi)
- Dokumentacija važećeg prostornog planiranja
- Riješeno pitanje vlasništva zemlje
- Preliminarna studija
- Glavni projekat
- Dozvola za gradnju i druge dozvole
- Tenderska dokumentacija
- Potpisan ugovor o gradnji (obično napravljen nakon odobrenja WBIF financiranja)

Prema Metodologiji za odabir i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini, klasifikacija projekata je kako slijedi:

Grupa 1 – Projekti spremni za tendersku proceduru i implementaciju investicije

- Grupa 1a - Projekti s kompletnom tehničkom dokumentacijom, spremni za pripremu ili implementaciju tenderske procedure;
- Grupa 1b - Projekti za koje je priprema tehničke dokumentacije u toku i koji su, nakon pripremljene tehničke dokumentacije, spremni za tendersku proceduru ili pak projekti kojima nedostaju određena konačna odobrenja/dozvole.

Grupa 2 – Projekti spremni za pripremu tehničke dokumentacije

- Grupa 2a - Projekti gdje je potrebno riješiti manje nedostatke kako bi se pripremila tehnička dokumentacija;
- Grupa 2b - Projekti sa znatnim nedostacima, koji moraju biti riješeni prije pripreme tehničke dokumentacije.

Ko mi može pomoći pri izradi PIF-a?

Prije popunjavanja Obrazaca za identifikaciju projekata prilikom pripreme SSPP za pojedinačni sektor, obično se održavaju uvodne radionice za potencijalne korisnike. Upute za ispunjavanje sektorskih PIF-ova su dostupne putem sektorskog koordinatora iz koordinirajuće institucije na državnom nivou, NIPAC Ureda ili Projekta tehničke pomoći.

S kojim institucijama sarađujem prilikom pripremanja PIF-a?

Na temelju cjelodržavnih sektorskih strategija i relevantne dokumentacije (npr. akcioni planovi i posebne baze podataka, poput PIMIS-a), identifikuju se infrastrukturni projekti po sektoru i prezentiraju putem Obrazaca za identifikaciju projekata, zatim se procjenjuju i rangiraju kako bi se pripremio SSPP za dotični sektor. Za pripremu SSPP-a su zadužene sektorske radne grupe, a proces je definisan u „Metodologiji za odabir i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini” koju

je usvojio Državni odbor za investicije 2015. godine. Obrazac za identifikaciju projekta (PIF) je standardizirani obrazac koji treba pružiti dovoljno informacija o svakom od predloženih projekata na koherentan i dosljedan način.

B – Opća pitanja u vezi s WBIF-om koja će se vjerovatno postaviti prije nego što se objavi Poziv za dostavljanje grant aplikacija

Koje sektore pokriva WBIF?

WBIF financira infrastrukturne projekte u području transporta, energije, okoliša, digitalne infrastrukture i socijalnog sektora, te investiranje u razvoj privatnog sektora. Vrste projekata koji se mogu podnijeti su ukratko opisani u nastavku, a kriteriji strateške relevantnosti navedeni su u dijelu „Kako se utvrđuje relevantnost projekta”. Generalno, projekti koji se prijavljuju kroz WBIF bi trebali biti uključeni u Jedinstvenu listu prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP). Iznimke se u nekim slučajevima mogu napraviti za grant aplikacije za tehničku pomoć (TA). Grant za tehničku pomoć može financirati 100% od ukupnog zahtjeva za sredstvima, dok je maksimalni postotak sufinanciranja investicijskih grantova kroz sredstva WBIF-a, naveden u dijelu „Koje su maksimalne stope doprinosa za grant investicije?”

Transport

Investicijski grantovi su najvećim dijelom dostupni za projekte koji se nalaze na indikativnom proširenju Osnovne TEN-T mreže. WBIF grant sredstva za tehničku pomoć su također namijenjena za projekte povezane s osnovnom mrežom. Međutim, moguća su odstupanja i ovi se uslovi mogu promijeniti, o čemu odlučuje Upravni odbor WBIF-a za svaki poziv.

Energija

Fokus je na povezanosti (prenos električne energije i prirodnog gasa), energetske održivosti (obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost).

Prednost imaju projekti koji se nalaze na listi „Projekti od interesa za Energetsku zajednicu” (Projects of Energy Community Interest - PEI) i „Projekti od uzajamnog interesa” (Projects of Mutual Interest - PMI). Također, prioritetni su i projekti koji su dio desetogodišnjih razvojnih planova mreže ENTSO-E i ENTSO-G (Evropska mreža operatora prenosnih sistema za električnu energiju ili gas).

Okoliš

Sektor okoline pokriva investiranje u sljedećim područjima:

- Vodosnabdijevanje, tretman otpadnih voda, kanalizacioni sistemi
- Upravljanje otpadom, odlagališta otpada, spalionice
- Infrastruktura za zaštitu od poplava, upravljanje vodama i vodnim područjima
- Upravljanje prirodnim resursima

Socijalni sektor

Podsektori obuhvataju obrazovanje, zdravstvo, socijalno stanovanje, kulturu / sport, pravosuđe itd. To su područja koja su od vitalnog značaja u procesu usklađivanja sa Strategijom Evropa 2020, a naročito sa Strategijom Jugoistočna Evropa 2020. Dobivanje sredstava putem WBIF-a je povezano sa demonstriranjem napretka zemlje u ovim strategijama.

Da li WBIF podržava privatni sektor?

Razvoj privatnog sektora se implementira putem različitih WBIF mehanizama - Razvoj preduzeća i inovacijske mogućnosti za Zapadni Balkan (EDIF, www.wbedif.eu), a postoji i Evropski fond za jugoistočnu Evropu, koji osigurava održivo financiranje za mikro i mala poduzeća (www.efse.lu).

Više informacija u dijelu „**WBIF EDIF**”.

Čuo/la sam da WBIF finansira ulaganja u energetska efikasnost i obnovljive izvore energije. Kako mogu aplicirati?

WBIF podržava tri područja unutar energetskog sektora

1. Prenos i distribucija

Obuhvaćeno WBIF tehničkom pomoći i investicijskim grantovima koji su detaljnije opisani u često postavljanim pitanjima (FAQ).

2. Energetska efikasnost

REEP (<http://www.wb-reep.org/>) podržava ulaganja u energetska efikasnost u privatnom i javnom sektoru - te potiče javni sektor da preuzme vodeću ulogu kako je određeno državnim akcionim planovima energetske efikasnosti (NEEAP-a) zemalja korisnica, razvijenih u okviru Energetske zajednice za Jugoistočnu Evropu.

Fond „Green for Growth” (GGF) (<http://www.ggf.lu/>) je prvi specijalizirani fond za unapređenje energetske efikasnosti (EE) i obnovljivih izvora energije (RE) u Jugoistočnoj Evropi, uključujući i Tursku. Fond je uspostavljen od strane Evropske investicijske banke i KfW, i predstavlja javno-privatno partnerstvo s ciljem smanjenja potrošnje energije i emisije CO₂. Fond nudi refinansiranje finansijskim institucijama kako bi se poboljšalo njihovo sudjelovanje u EE i RE sektorima, te također izravno ulaže u nefinansijske institucije s projektima u ovim područjima. Aktivnosti GGF-a su podržane putem tehničke pomoći.

3. Održiva hidroenergija

Između ostalih obnovljivih izvora energije i poboljšanja energetske efikasnosti, razvoj hidroelektrana (<https://www.wbif.eu/sectors/energy/sustainable-hydropower>) trebao bi biti jedan od elemenata šire strategije, namijenjene za zamjenu postrojenja za proizvodnju električne energije s velikim procentom ugljena i za postizanje obvezujućih ciljeva obnovljivih izvora energije. WBIF, uz finansiranje iz Evropske unije, podržava implementaciju regionalnog, održivog pristupa postojećim i budućim kapacitetima sektoru hidroenergije.

Koji kriteriji moraju biti ispunjeni na nivou države kako bi se dobila sredstva WBIF-a?

U okviru WBIF-a, implementacija strateških infrastrukturnih investicija je u velikoj mjeri povezana sa političkim i institucionalnim reformama. Usvajanje cjelodržavnih sektorskih strategija u infrastrukturnim sektorima je uslov za korištenje WBIF sredstava.

Evropska komisija je za razdoblje od 2014 - 2020 utvrdila radnu metodologiju vezano za podršku infrastrukturnim ulaganjima na Zapadnom Balkanu, koja je definisala potrebu usvajanja Jedinostvenih

listi sektorskih infrastrukturnih projekata u sektorima energetike, transporta, okoline i socijalne infrastrukture i uspostavu struktura za rad Državnog odbora za investicije.

Ovaj pristup je opšti za sve zemlje Zapadnog Balkana, korisnice pretpristupne pomoći EU.

Taj pristup se zasniva na sljedećim obaveznim zahtjevima EU:

- a) **Vlasništvo:** demonstrira se uključivanjem/potpisivanjem projekata od strane najvišeg političkog nivoa u zemlji, premijera vlade ili ministarstva finansija putem Državnih odbora za investicije;
- b) **Transparentnost:** demonstrira se sveobuhvatnom pripremom projekata kroz Jedinственe prioritetne liste projekata i uključuje sve relevantne aktere u zemlji korisnici;
- c) **Prioritizacija:** na osnovu jasnih kriterija vrši se prioritizacija između zrelih projekata, čime se dobija lista prioritetnih projekata spremnih za finansiranje;
- d) **Strukturirani EU/IFI angažman:** vrši se koordinacija sa EU i međunarodnim finansijskim institucijama (IFI) kod pripreme najrelevantnijih infrastrukturnih projekata unutar zemlje.

Kada mogu aplicirati za grant sredstva?

Postoje dva godišnja poziva za dostavu grant aplikacija za tehničku pomoć (TA) i jedan za investicijske grantove (IG). Pozivi za TA se obično pokreću tokom sastanka Upravnog odbora WBIF-a u junu i decembru. Rok za podnošenje aplikacija je obično 2-3 mjeseca, a ukupna dužina trajanja procedure za podnošenje, provjeru i odobravanje je 6 mjeseci. Pozivi za IG se obično pokreću tokom sastanka Upravnog odbora WBIF-a u junu. Rok za podnošenje aplikacija je najčešće 30. novembar svake kalendarske godine, a ukupna dužina trajanja procedur za podnošenje, provjeru i odobravanje je oko 18 mjeseci.

Potencijalni aplikanti se obaviještavaju o Pozivu za dostavljanje grant aplikacija i relevantnoj dokumentaciji i smjernicama, u skladu sa procedurom opisanom u dijelu **Koji koraci su potrebni da se dobije WBIF grant?**, Korak 2 – Priprema i podnošenje aplikacija za grant, Faza 1 – Dostavljanje poziva za podnošenje aplikacija za grant. Prilikom prijave glavni uslov je da kontaktirate međunarodnu finansijsku instituciju (IFI) i dobijete njenu podršku za vašu aplikaciju.

Šta je vodeća IFI?

Vodeća međunarodna finansijska institucija (International Financial Institution- IFI) je finansijska institucija koja je pristala da podrži aplikaciju za TA ili investicioni grant. To mogu biti EIB, EBRD, CEB, KfW, AFD ili Svjetska banka.

Koje korake je potrebno napraviti kako bi se dobila WBIF grant sredstva?

Apliciranje za grant sredstva WBIF su moguća ukoliko u sektoru za koji se aplicira postoji usvojena cjelodržavna strategija i ako se projekat nalazi na usvojenoj Jedinstvenoj listi prioritetnih infrastrukturnih projekata (SPP). Riječ je o projektima koji se kandiduju za investicione grantove u periodu 2014-2020, dok projekti koji se kandiduju za sredstva u okviru runde za tehničku pomoć ne moraju biti na SPP listi. Međutim u narednom budžetskom periodu Evropske unije 2021-2027 (IPA III) najavljeno je da će postojanje projekta na SPP listi biti uslov i za grant aplikacije koje se podnose u okviru runde za tehničku pomoć. Pored ispunjenja uslova vezano za cjelodržavnu strategiju i SPP, neophodno je da projekat ima podršku jedne od vodećih međunarodnih finansijskih institucija, odnosno da se kod realizacije projekta dokaže povezanost granta sa kreditom. Pored toga projekat

mora zadovoljiti specifične uslove koji su različiti za svaki poziv i koji su poznati u momentu objave poziva.

WBIF proces apliciranja u Bosni i Hercegovini

KORAK 1 – Poziv za podnošenje grant aplikacija

Poziv za podnošenje grant aplikacija u Bosni i Hercegovini pokreće NIPAC Ured. Generalno postoje dvije vrste WBIF poziva: dva puta godišnje za tehničku pomoć i jedan poziv godišnje za investicijske grantove. Smjernice za pripremu se objavljuju uz svaki poziv za podnošenje grant aplikacija i u njima se navode kriteriji prihvatljivosti, uključujući i sve posebne zahtjeve, kao i rokove za podnošenje grant aplikacija. NIPAC Ured objavljuje poziv na web stranici www.dei.gov.ba i obavještava institucije na državnom nivou (sektorske koordinirajuće institucije) koje prenose informacije institucijama na nivou entiteta za razmjenu informacija s potencijalnim podnositeljima zahtjeva (vidjeti Korak 2 u nastavku).

KORAK 2 – Priprema i podnošenje grant aplikacija

Faza 1 - Dostavljanje poziva za podnošenje grant aplikacija

- NIPAC Ured šalje poziv za dostavljanje grant aplikacija s popratnom dokumentacijom državnim ministarstvima / sektorskim koordinirajućim institucijama (SKI). Kopija poziva se dostavlja članovima NIC-a BiH. Najava javnog poziva s popratnim dokumentima objavljuje se na web stranici DEI.
- Sektorski koordinatori / državna ministarstva prosljeđuju poziv ministarstvima na nižim nivoima vlasti u entitetima i Brčko distriktu, kao i relevantnim državnim institucijama i kompanijama.
- Entitetska ministarstva i vlada Brčko distrikta BiH prosljeđuju poziv potencijalnim podnositeljima grant aplikacija / relevantnim institucijama i tijelima na nivou entiteta, kantona i Brčko distrikta BiH.

Faza 2 - Priprema i dostavljanje nacrtu grant aplikacija

- Kandidati pripremaju grant aplikaciju u saradnji s vodećom međunarodnom finansijskom institucijom, koja bi trebala podržati predmetnu aplikaciju za WBIF i dostavljaju istu odgovarajućem entitetskom ministarstvu / vladi Brčko distrikta BiH. Podnosioci grant aplikacije trebaju pažljivo i tačno ispuniti Obrazac za dodjelu grant sredstva (Grant Application Form - GAF), pošto je to ključni referentni dokument tokom faze odabira i procjene koja vodi do odluke o financiranju. Postoje dva GAF-a – jedan za dobijanje tehničke pomoći i jedan za investicione grantove. Sve informacije lošeg kvaliteta i/ili informacije koje nedostaju, nose rizik odbijanja projekta. U toku izrade GAFa, predlagačima projekata dostupna je i tehnička podrška od strane IFICO-a i WBIF menadžera za BiH.
- Podnosioci zahtjeva za grant sredstva upućuju Obrasce nadležnim entitetskim ministarstvima / vladi Brčko Distrikta BiH, koji iste dostavljaju nadležnom ministarstvu / sektorskom koordinatoru na državnom nivou, uz kopiju dopisa nadležnom entitetskom ministarstvu financija / Odjelu za financije u Vladi Brčko distrikta BiH.
- Sektorska koordinirajuća institucija na državnom nivou procjenjuje grant aplikacije i NIPAC Uredu dostavlja one aplikacije koje su ispunile osnovne WBIF kriterije za dodjelu grant sredstava, obavještavajući podnositelje zahtjeva o rezultatima procjene koju obavljaju sektorski koordinatori. Kopija pisma se šalje Ministarstvu financija i trezora BiH - Sektoru za odnose s međunarodnim finansijskim institucijama.

Faza 3 - Dostavljanje konačnog nacrtu grant aplikacije

- Ministarstvo financija i trezora BiH - sektor za odnose sa međunarodnim finansijskim institucijama, u saradnji s entitetskim ministarstvima financija i vladom Brčko Distrikta BiH, provjerava svaki podneseni zahtjev za grant sredstvima u vezi sa statusom zajma, pragom zaduženosti tog nivoa vlasti, te obavještava sektorskog koordinatora i Direkciju za evropske integracije o stanju i eventualnim preprekama za sklapanje potencijalnih ugovora o zajmovima naznačenim u grant aplikaciji (ako se radi o novom zajmu). Ako je već odobren zajam, Ministarstvo financija i trezora BiH obavještava SKI i NIPAC Ured o njegovom statusu.
- NIPAC Ured i IFICO šalju svoje komentare SKI na grant aplikacije koje su ispunile kriterije, a SKI zatim iste (zajedno s vlastitim komentarima) prosljeđuje podnositeljima grant aplikacija. Ako je potrebno, DEI/NIPAC Ured kontaktira međunarodne finansijske institucije navedene u grant aplikacijama, kako bi provjerio njihovu podršku tim aplikacijama. Direkcija za evropske integracije također prosljeđuje grant aplikacije Delegaciji Evropske unije u BiH na komentiranje.
- Podnosioci grant aplikacija dostavljaju konačne grant aplikacije (poboljšane u skladu sa primljenim komentarima) odgovarajućim entitetskim ministarstvima / vladi Brčko distrikta BiH.

Faza 4 - Procjena grant aplikacija

- Entitetska ministarstva / vlada Brčko distrikta BiH upućuje konačne grant aplikacije relevantnom SKI.
- SKI dostavlja grant aplikacije nižih razina i grant aplikacije institucija / tijela na državnoj razini NIPAC Uredu, uz procjenu o ispunjenju kriterija poziva i prijedlog za usvajanje
- NIPAC Ured, na temelju grant aplikacija primljenih od strane državnih ministarstava, priprema listu konačnih grant aplikacija koje ispunjavaju kriterije.

Faza 5 - Usvajanje i dostavljanje grant aplikacija Sekretarijatu WBIF-a (Evropskoj komisiji)

- Konačne grant aplikacije koji su ispunile kriterije, NIPAC Ured dostavlja Državnom odboru za investicije BiH, s prijedlogom liste za usvajanje. NIPAC Ured dostavlja i listu grant aplikacija koje nisu predložene za usvajanje, objašnjavajući razloge zbog kojih nisu predložene.
- Zakazuje se sastanak Državnog odbora za investicije BiH, koji donosi konačnu odluku o usvajanju aplikacija.
- Nakon odobrenja od strane Državnog odbora za investicije BiH, NIPAC Ured dostavlja konačne grant aplikacije Sekretarijatu WBIF-a (Evropskoj komisiji), putem WBIF MIS online aplikacijskog sistema.

KORAK 3 – Donošenje odluke na nivou WBIF-a

- Odobrenje od strane vodeće međunarodne finansijske institucije

Nakon podnošenja grant aplikacija putem WBIF MIS-a, Sekretarijat WBIF-a pokreće sljedeći korak, a to je odobrenje od strane vodeće međunarodne finansijske institucije (International Financial Institution – IFI). Vodeći IFI pregleda grant aplikacije koje se mogu odobriti ili odbiti. Ako se aplikacija odobri, ide na daljnju obradu. Odobrenje za tehničku pomoć znači da IFI pristaje da preuzme vodeću ulogu. Osim toga, vodeći IFI može razmotriti davanje zajma nakon završetka traženih studija kada budu poznati dalji detalji projekta. U slučaju investicijskih grantova, vodeći IFI navodi kada planira podržati projekt s kreditom (u slučaju da kredit nije već potpisan). Ako aplikacija nije odobrena od strane vodećeg IFI-a, MIS će automatski obavijestiti NIPAC Ured, a revidiranje zahtjeva će biti moguće samo u nekom od narednih WBIF poziva.

- Provjera projekta od strane Evropske komisije

Kao prvi korak u procesu provjere i procjene, Evropska komisija (EK) počinje analizirati projekte, s ciljem identifikacije liste prihvatljivih projekata koji su spremni za fazu procjene. Komisija u taj proces uključuje i Delegaciju EU u zemlji odakle potiče projekat, Generalne direktorate Evropske Komisije (npr. DG MOVE – za transport, DG ENER iza energiju i sl.). Dalje, konsultuju se i specijalizirane regionalne organizacije i agencije, naime Sekretarijat Energetske zajednice (ECS) i Transportni opservatorij za jugoistočnu Evropu (SEETO). Provjera se, *između ostalog*, fokusira na prihvatljivost zahtjeva za grant sredstvima radi osiguranja implementacije infrastrukturnog projekta. Sa zaključcima se upoznaju vodeće IFI i predstavnik bilateralnih donatora.

- Procjena projekta od strane vodećeg IFI

Vodeći IFI procjenjuje održivost projekta, njegovu usklađenost sa njihovim internim kriterijima prihvatljivosti, naročito sa aspekta zajma i ekonomske isplativosti projekta. Također razmatraju standarde zaštite okoliša i omjer troškova i koristi, itd. Evropska komisija i IFI mogu postaviti dodatna pitanja podnositeljima projekata, ukoliko postoje otvorena pitanja tokom procjene projekata. Daljnji razgovori o aplikacijama se odvijaju između EK, predstavnika bilateralnih donatora i IFI u cilju postizanja zajedničkog stajališta o listi pozitivno analiziranih i procijenjenih projekata koji će se predstaviti Grupi financijera projekta. Kod donošenja zajedničke odluke o odbijenim projektima, uobičajeni razlozi za odbijanje se obično odnose na tehničku i finansijsku zrelost projekta, kao i na vremenski okvir za implementaciju.

- Pregled i preporuka Grupe financijera projekata (Project Financiers Group - PFG)

Članovi PFG-a (Evropska komisija, IFI i bilateralni donatori) u zatvorenom forumu raspravljaju o tehničkim pojedinostima grant aplikacija (GAF-ova) i usaglašavaju listu prihvatljivih grant aplikacija koje preporučuju Upravnom odboru WBIF-a na odobrenje.

- Odobrenje Upravnog odbora WBIF-a

Nakon gore navedenog postupka odabira i procjene, Upravni odbor WBIF-a, na temelju preporuka PFG-a, odobrava pregledane i pozitivno ocijenjene grant aplikacije za tehničku pomoć i investicione grantove, u zavisnosti od raspoloživih sredstava. Upravni odbor WBIF-a također može imati pitanja ili primjedbi na bilo koji aspekt zahtjeva o dodjeli finansijskih sredstava. Odluka Upravnog odbora o odobravanju sredstava za pojedinačne grant aplikacije se donosi konsenzusom.

Koji su kriteriji WBIF poziva?

Opći kriteriji WBIF poziva su:

- Aplikacija mora dolaziti iz jednog od WBIF sektora: energija, transport, okoliš, socijalna infrastruktura (zdravstvo, obrazovanje, pravosuđe, socijalno stanovanje, dr. javne zgrade, itd.) i digitalna infrastruktura;
- Zahtjev za grant sredstvima mora biti povezan sa investicijom, te treba biti praćen kreditnim aranžmanom (koji je u fazi pregovaranja ili je već sklopljen) između Bosne i Hercegovine i neke od međunarodnih finansijskih institucija uključenih u WBIF (Evropska banka za obnovu i razvoj-EBRD, Evropska investicijska banka-EIB, Razvojna banka Vijeća Evrope-CEB, Razvojna banka SR Njemačke-KfW, Francuska razvojna agencija-AFD, Svjetska banka), razmatrajući finansijske mogućnosti aplikanta za zaduživanjem u budućnosti. Navedena vodeća međunarodna finansijska institucija mora izraziti interes/podršku projektu koji se predlaže i biti konsultovana pri izradi grant aplikacije;
- Zbog finansijskih obaveza koje se stvaraju, neophodno je konsultovanje relevantnih ministarstava finansijska prilikom apliciranja po pitanju mogućnosti zaduživanja vezano za predloženi projekat (ukoliko je u pitanju novo zaduženje).

Svaki WBIF poziv ima specifične kriterije prihvatljivosti, a oni se objavljuju uz poziv.

Koji sektori imaju najveću šansu za dodjelu grant sredstava?

U periodu 2009-2014, grant sredstva WBIF-a su korištena za finansiranje tehničke pomoći za projekte iz svih WBIF sektora (energija, okoliš, transport, socijalna infrastruktura). Međutim, od 2014. godine, stupanjem na snagu IPA II regulative, koja uslovljava EU finansijsku podršku, IPA II WBIF grant sredstva su dostupna samo za projekte u sektoru energije i transporta, u skladu s Agendom za povezivanje za Zapadni Balkan 2015-2020. U aktuelnom budžetskom periodu Evropske unije 2014-2020 (IPA II), finansiranje projekata u sektoru okoliša, socijalne i digitalne infrastrukture ovisi o finansijskom doprinosu bilateralnih donatora WBIF-a Zajedničkom fondu, koji je općenito niži od onih iz IPA II instrumenta. Kod investicijskih grantova (IG), prednost imaju visoko rangirani transportni i energetske projekti koji doprinose realizaciji Agende za povezivanje. Za TA grantove ne postoji takva diferencijacija: prihvatljivi su projekti iz područja transporta, energije, okoliša, digitalne infrastrukture, kao i iz socijalnog sektora. Međutim, u narednom budžetskom periodu Evropske unije, kroz IPA III

sredstva (2021-2027), Evropska Unija će kroz IG pozive, pored transportnih i energetskih projekata financirati i projekte u okolišnom i socijalnom sektoru, čime će se staviti na raspolaganje znatno veća sredstva od onih koja su trenutno omogućena od strane bilateralnih donatora.

Šta je Agenda za povezivanje za Zapadni Balkan 2015-2020?

Agenda za povezivanje za zapadni Balkan (Connectivity Agenda) je koncept koje je razvijen u okviru Berlinskog procesa s ciljem bolje međusobne povezanosti zemalja Zapadnog Balkana, ali i sa zemljama Evropske unije, putem infrastrukturnih projekata duž vitalnih transportnih i energetskih koridora, unutar EU trans-evropske mreže.

Investicijski grantovi, koji se financiraju od strane Evropske unije (putem WBIF Zajedničkog fonda), trenutno su usmjereni samo na podršku gore-navedenih projekata, odnosno na regionalne projekte u oblasti energije i transporta.

Preliminarna lista takvih projekata se predstavlja na Samitu 6 zemalja Zapadnog Balkana na političko odobrenje, a nakon toga se i zvanično odobrava na sastanku Upravnog odbora za WBIF. Svake godine se na WB6 Samitu zemalja Zapadnog Balkana i Evropske unije, se usvaja godišnji paket investicijskih projekata. Nakon WB6 Samita, nastavlja se rad na tehničkom unapređenju projekata za dobijanje investicijskih grantova i provođenje formalnih procedura u Evropskoj komisiji, do usvajanja istih na sastanku Upravnog odbora WBIF-a u decembru iste godine.

Na Samitu se također razmatra i napredak prethodno usvojenih projekata, te s tim u vezi ostvarenih reformskih mjera, budući da poboljšanje povezanosti unutar Zapadnog Balkana, kao i između Zapadnog Balkana i Evropske unije, predstavlja ključni faktor rasta i stvaranje novih radnih mjesta koji terba da doprinese razvoju ekonomija i boljem standardu života za građane u regiji.

Više informacija: <https://www.wbif.eu/sectors/connectivity-agenda> .

Koju vrstu tehničke pomoći mogu dobiti?

Podrška za tehničku pomoć (TA) kroz WBIF može se koristiti za podršku projektima u svim WBIF sektorima, financiranjem iz Zajedničkog evropskog fonda za Zapadni Balkan (Zajednički fond) ili iz Podrške infrastrukturnim projektima. Kada se projekat implementira putem Zajedničkog fonda, vodeći IFI je zadužen za implementaciju granta te se tenderska procedura za nabavku usluga provodi u skladu sa njenim procedurama. Kada je IPF zadužen za implementaciju TA granta, IPF koristi direktno svoje interne konsultante da bi isporučio traženu tehničku asistenciju što bi trebalo da dovede do brže i fleksibilnije implementacije niza odobrenih grantova u svim zemljama Zapadnog Balkana.

TA se obično koristi za izradu studijsko-tehničke dokumentacije ili za podršku upravljanju projektom.

Dostupna podrška se odnosi na:

- pripremu tehničke dokumentacije (npr. procjena utjecaja na okoliš, studije izvodljivosti, preliminarni projekat, glavni projekat, itd.);
- nadzor nad implementacijom projekata i ciljanu izgradnju kapaciteta, te podršku u implementaciji projekata;
- studije razvoja sektora.

Koji su maksimalni iznosi granta koji se može dodijeliti za grantove tehničke pomoći?
WBIF TA grantovi obično pokrivaju 100% troškova usluga tehničke pomoći.

Da li je uslov za dobijanje WBIF granta za tehničku pomoć vlastiti doprinos?

Ne. Međutim, potrebno je navesti odobreni ili planirani kredit međunarodne finansijske institucije (IFI) koja podržava grant aplikaciju i dobiti podršku te institucije za podnošenje aplikacije. Također, korisnik mora imati na raspolaganju jaku upravljačku strukturu za uspješnu implementaciju projekta. Zahtjev za dobijanjem TA granta može voditi ka budućem investicionom kreditu, koji se mora otplatiti.

Mogu li tražiti više od jednog TA granta za isti projekat?

Od 2008. godine, WBIF je podržao brojne aplikacije pri čemu je moguća podrška projektima koji su već ranije dobili podršku kroz neki od prethodnih WBIF poziva. WBIF finansira različite faze pripreme projekata (npr. izradu glavnog projekta, nakon što je finansirana izrada idejnog projekta). Dakle, finansiranje putem WBIF TA granta je pogodan instrument za razvoj projekta od nule do faze objave tendera, a i dalje - kroz sufinansiranje radova i nabavku opreme putem investicionih grantova koji prate zajmove IFI.

Šta se finansira kroz investicioni grant?

Od 2015. godine zemljama Zapadnog Balkana su na raspolaganju EU sredstva za realizaciju Agende za povezivanje sufinansiranjem investicija za izgradnju transportnih i energetskih kooridora, tzv. investicioni grantovi. Investicioni grantovi se odnose na podršku za:

- Izvođenje radova
- Nabavku opreme (isključivo nova oprema)

Koje su maksimalne stope sufinansiranja projekta kroz investicioni grant?

Iznos investicionog granta se računa na osnovu maksimalnog postotka dozvoljenog sufinansiranja po sektoru navedeno u donjoj tabeli:

Podsektor	% radova i nabavke opreme
Opskrba energijom – obnovljivi izvori	20%
Opskrba energijom (proizvodnja) (neobnovljivi izvori)	0
Prenos energije, distribucija, elektrifikacija urbanih i ruralnih područja	20%
Energetska efikasnost, sistemi za daljinsko grijanje, energetska efikasnost u javnim zgradama, gradski mjerni sistemi	50%
Gasni cjevovodi, uvođenje gasa u urbana i ruralna područja	20%
Vodosnabdijevanje, tretman otpadnih voda, kanalizacioni sistemi	50%
Upravljanje otpadom, odlagališta otpada, spalionice	70%
Infrastruktura za zaštitu od poplava, upravljanje vodnim područjima i upravljanje vodama	70%
Upravljanje prirodnim resursima	70%
Javni univerziteti, škole, upravljanje ljudskim resursima, istraživački, sportski i kulturni centri	50%
Zatvori i pravosudni objekti	50%
Socijalno stanovanje, bolnice i domovi zdravlja	70%
Izgradnja i rekonstrukcija puteva, obilaznica	20%
Rekonstrukcija željeznice, obnova tračnica, signalizacija, komunikacija	50%
Sistemi gradskog prevoza	30%
Unutrašnji plovni transport i infrastruktura	50%
Aerodromska infrastruktura	10%

Stopa sufinansiranja se računa u odnosu na ukupnu vrijednost radova i opreme na nivou projekta, a ne u odnosu na ukupnu vrijednost projekta.

Postoji li veza između tehničke pomoći (TA) i investicionih grantova (IG)?

Ne postoji nužno veza između WBIF TA i WBIF IG (može se aplicirati za investicioni grant bez prethodnog granta za TA), ali kako grantovi WBIF TA zahtijevaju podršku međunarodne finansijske institucije, isti mogu doprinijeti pripremi finansijske konstrukcije te voditi ka aplikaciji za sufinansiranje investicija – WBIF IG, koju će podržati isti IFI. U idealnom slučaju, WBIF TA grantovi koji podržavaju izradu tehničke dokumentacije (npr. studije izvodljivosti, analize koristi i troškova, studije uticaja na okoliš, idejni projekat, glavni projekat i tenderska dokumentacija) bi učinili projekat zrelim i spremnim za implementaciju i eventualno sufinansiranje putem zahtjeva za WBIF investicioni grant.

Ako imam investicioni projekat koji treba hitno implementirati, trebam li koristiti grant sredstva WBIF-a?

Proces odobravanja projekta, od početka apliciranja (objavljivanje WBIF poziva za podnošenje prijedloga projekata) pa do odluke o odobravanja investicijskog granta, traje gotovo 1,5 godinu. Nakon toga slijedi proces pregovaranja i potpisivanja grant sporazuma, koji najkraće može trajati 6 mjeseci. U prosjeku, treba računati na dvije godine od početka postupka apliciranja do momenta kada implementacija projekta može započeti, odnosno do momenta kada sredstva budu operativna za isplatu troškova za radove i nabavku opreme.

Koja je prednost korištenja WBIF investicionih grant sredstava?

Za korisnike investicionih grantova dolazi do značajnog smanjenja tereta duga, pošto grant sredstva zamjenjuju sredstva koja bi se inače obezbijedila u obliku kredita. Ovo je posebno značajno za velike investicione projekte u oblasti transporta i energije. Time se oslobađa fiskalni prostor za druge javne investicije na razini države.

Koje kategorije troškova su prihvatljive za finansiranje iz granta?

TA grantovi (WBIF TA)

Svi elementi prihvatljivih troškova projekta su u načelu prihvatljivi za finansiranje granta, ovisno o odobrenju Upravnog odbora WBIF-a. Pri izračunavanju prihvatljivih troškova projekta koji može imati koristi od finansiranja potpore primjenjivat će se pravila i procedure Evropske komisije, partnerskih IFI-a i Zajedničkog fonda.

Kako bi bili **prihvatljivi** za finansiranje iz EU, troškovi konkretno moraju:

- biti nužni za provedbu projekta, biti uključeni u procijenjeni budžet koji se priloži Ugovoru o doprinosu, biti razumni i opravdani i usklađeni s načelima dobrog financijskog upravljanja, posebno u smislu dobivanja prave vrijednosti za novac i isplativosti;
- nastati tokom trajanja projekta (tj. tokom razdoblja prihvatljivosti za finansiranje iz EU, kako će biti specificirano u Ugovoru o doprinosu);
- biti prepoznatljivi i provjerljivi.

Korisnici se moraju pobrinuti da izbjegnu nepotrebne ili nepotrebno visoke troškove.

Neprihvatljivi troškovi:

- izdaci nastali prije podnošenja prijave za dodjelu grant sredstava, u pravilu, nisu prihvatljivi za finansiranje
- troškovi kupovine zemljišta ili zgrada, osim kada je to opravdano i neophodno za provedbu projekta i izričito navedeno u Obrascu za dodjelu grant sredstava za tehničku pomoć (TA-GAF) koju odobrava Upravni odbor WBIF-a
- porez na dodanu vrijednost (PDV)
- globe, novčane kazne i troškovi parnice
- bankovni troškovi, trošak garancija i slični troškovi
- troškovi konverzije, naplate i gubici od kursnih razlika povezanih s bilo kojim od računa u eurima koji su specifični za datu komponentu, kao i čisto financijski troškovi
- doprinosi u naturi

Grantovi mogu, u pravilu, samo pokriti troškove nastale nakon datuma kad je potpisan ugovor između Komisije i menadžera Zajedničkog fonda. Iznimno se grant može dodijeliti za neki projekt koji je već počeo samo ako podnositelji zahtjeva mogu dokazati i opravdati potrebu za pokretanjem projekta prije nego što je potpisan Sporazum o doprinosu.

Investicioni grantovi (WBIF IG)

Kategorije troškova prihvatljivih za sufinansiranje WBIF-a odnose se na one troškove koji su, s obzirom na opće uslove prihvatljivosti postavljene Pravilnikom o proceduri WBIF-a i one saopštene pri pokretanju poziva te na one nužne za implementaciju projekta u vezi s kojim se traži grant. Oni moraju biti razumni, opravdani i moraju se pridržavati načela dobrog financijskog upravljanja, naročito u pogledu ekonomije i efikasnosti.

Kategorije troškova **prihvatljivih** za sufinansiranje infrastrukturnih projekata su sljedeće:

- Radovi (gradnja i konstrukcija)
- Nabavka (postrojenja i mašine)
- Tehnička pomoć za pripremu i izradu glavnog projekta, tenderska dokumentacija i nabavka, upravljanje
- Nadzor radova
- Komunikacija i vidljivost
- Evaluacija i revizija
- Nepredviđeni izdaci

Neprihvatljivi troškovi:

- Troškovi izvan razdoblja prihvatljivosti
- Izdaci koji nisu prihvatljivi prema nacionalnim pravilima
- Ostali izdaci kao što su:
 - troškovi kupovine zemljišta ili zgrada, osim kada je to opravdano i neophodno za provedbu aktivnosti i izričito navedeno u GAF-u odobrenom od strane Upravnog odbora WBIF-a;
 - naknade za planiranje
 - porez na dodanu vrijednost (PDV)
 - carine i uvozne dadžbine, ili bilo koji drugi slični troškovi
 - polovna oprema
 - globe, novčane kazne i troškovi parnice
 - bankovni troškovi, trošak garancija i slični troškovi
 - troškovi konverzije, naplate i gubici od kursnih razlika povezanih s bilo kojim od računa u eurima koji su specifični za datu komponentu, kao i čisto financijski troškovi
 - doprinosi u naturi

Grantovi mogu, u pravilu, samo pokriti troškove nastale nakon datuma kad je potpisan ugovor između Komisije i menadžera Zajedničkog fonda. Iznimno se grant može dodijeliti za neki projekt koji je već počeo samo ako podnositelji zahtjeva mogu dokazati i opravdati potrebu za pokretanjem projekta prije nego što je potpisan Sporazum o doprinosu. U tom slučaju, izdaci nastali prije podnošenja prijave za dodjelu grant sredstava, u pravilu, nisu prihvatljivi za finansiranje.

Koje osnove podatke moram navesti u Obrascu za dodjelu grant sredstava?

Detaljne smjernice dostavljene su u svakom WBIF Pozivu za dostavljanje projektnih prijedloga. Pobrinite se da radite s vodećim IFI-om prilikom popunjavanja Obrasca za dodjelu grant sredstava (GAF). Ključne informacije koje treba uključiti u TA GAF su sljedeće:

- detaljan opis projekta, uključujući status pripreme
- objašnjenje kako je projekt usklađen s WBIF ciljevima, nacionalnom sektorskom strategijom/politikom i politikama EU
- opis institucionalnog okvira
- očekivane rezultate
- budžet projekta i plan finansiranja
- kalendar implementacije projekta
- detaljan opis aktivnosti koje treba finansirati kao dio projekta (kod IG grantova uz sufinansiranje investicije, moguće je u zahtjev za grant uključiti i zahtjev za finansiranje nadzora, aktivnosti za podršku TA, aktivnosti komunikacije i vidljivosti, te revizije (one se mogu u potpunosti finansirati iz investicionog granta)

Također postoji odjeljak o fiskalnom prostoru i održivosti duga, koji treba kompletirati u bliskoj saradnji s Ministarstvom financija.

S kojim institucijama trebam saradivati kod pripreme Obrasca za dodjelu grant sredstava (GAF)?

Kandidati će popuniti prijavni Obrazac za dodjelu grant sredstava (GAF) nakon što bude objavljen WBIF poziv za dostavu grant aplikacija. Ove informacije objavljuju se na WBIF web stranici, web stranici NIPAC Ureda i dostavljaju se, zajedno sa smjernicama i obrascima za dodjelu grant sredstava, od NIPAC Ureda, preko državnih i entitetskih ministarstava, potencijalnim kandidatima. Kada popunjavate Obrazac za dodjelu grant sredstava bitno je da se konsultujete sa identificiranim vodećim IFI-om, kako biste osigurali šanse za uspjeh (vidite dio **S kojom međunarodnom finansijskom institucijom (IFI) trebam da saradujem?**). Pojedinačni koraci i institucije koje su uključene na razini Bosne i Hercegovine su navedene u dijelu **Koji su koraci potrebni za dobivanje WBIF granta?** (WBIF postupak podnošenja aplikacija, korak 2 - Priprema i podnošenje aplikacija za dodjelu grant sredstava).

S kojom međunarodnom finansijskom institucijom (IFI) treba da saradujem?

Grantovi u okviru WBIF-a trebaju biti podržani od strane tzv. vodeće IFI-a, ovo se odnosi i na tehničku pomoć (WBIF TA) i na investicione grantove (WBIF IG). Podržavajući zahtjev za grant TA, vodeći IFI pokazuje da bi bilo korisno osigurati zreli projekat, a kasnije, eventualno i osigurati finansiranje iz kredita. Zahtjevi za sufinansiranje investicija podrazumijevaju da je već odlučeno o uzimanju zajma ili je u završnici faza pregovora o zajmu vodeće IFI-a. U idealnom slučaju, prije nego što se otvori poziv za podnošenje grant aplikacija, kandidati bi trebali kontaktirati bilo koju od sljedećih međunarodnih finansijskih institucija koje su partnerske organizacije WBIF-a: EBRD, EIB, CEB, KfW, AFD i Svjetsku banku; njihova potpora je potrebna za podnošenje aplikacija u okviru WBIF-a. Podnosioci projekata trebaju osigurati da projekti za koje se podnose zahtjevi za investicione grantove (koji su povezani sa kreditom IFI-a) budu uvršteni u Jedinственu listu prioriternih infrastrukturnih projekata (SPP); za grantove za tehničku pomoć – WBIF TA, su mogući izvjesni izuzeci. U slučaju pitanja, Tehnički sekretarijat NIC-a (NIPAC Ured), u okviru Direkcije za evropske integracije (DEI) ili IFICO daju podršku korisnicima. Prilikom popunjavanja Obrasca za dodjelu grant sredstva potrebno je blisko saradivati s vodećim IFI-om kako bi se osiguralo da će dostavljeni podaci proći odobrenje vodeće IFI-a i razmatranje od strane Evropske komisije (vidite dio Koji koraci su potrebni da se dobije WBIF grant?). Kako bi se

osiguralo da GAF kvalitativno zadovolji zahtjeve Poziva, vodeći IFI će pružiti podršku korisniku prilikom izrade GAF-a, te ga treba konsultovati i uključiti u njegovu izradu.

Šta je IFICO?

Sekretarijat WBIF je u svom radu podržan od strane Ureda za koordinaciju međunarodnih finansijskih institucija (IFICO). IFICO pruža sljedeće usluge:

- Podrška korisnicima u identifikaciji i pripremi aplikacija za dodjelu grant sredstava;
- Tehnička pomoć NIPAC Uredu, resornim ministarstvima i podnositeljima projekata;
- Podrška korisnicima u identifikaciji SSPP-a;
- Izrada projektnog zadatka za odobrene grantove koje provodi IPF.

Tim IFICO-a ima sjedište u Briselu sa regionalnim Uredom na Zapadnom Balkanu u Beogradu.

Šta je CONNECTA?

Tehnička pomoć za projekte povezivanja na Zapadnom Balkanu - CONNECTA je podrška Evropske komisije kod pripreme projekata i reforme transporta u državama Zapadnog Balkana u okviru Agende za povezivanje za Zapadni Balkan.

Svrha podrške je:

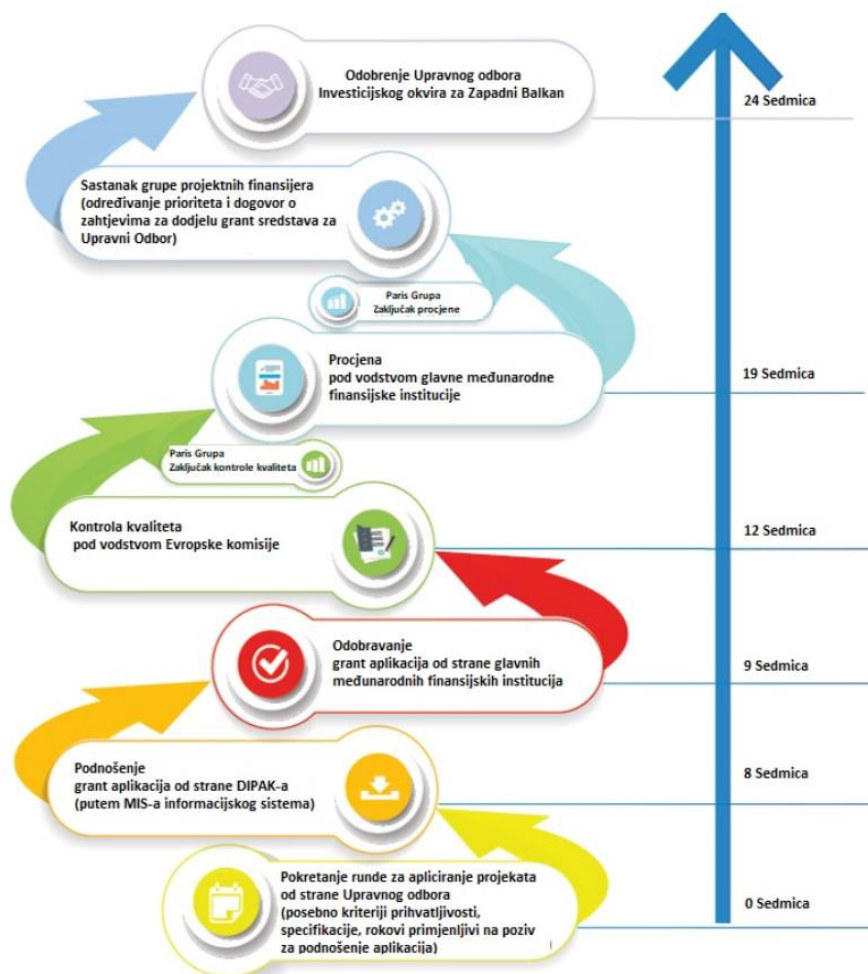
- Pružanje tehničke pomoći u pripremi prioritetnih energetske i transportnih infrastrukturnih projekata do nivoa zrelosti za sufinansiranje; i
- Priprema i implementacija kratkoročnih i srednjoročnih mjera vezano za regionalne reforme u sektoru transporta.

C – Pitanja koja su važna nakon objavljivanja WBIF poziva

Koliko dugo moram čekati prije nego što saznam da li je moja aplikacija za grant odobrena?

WBIF TA grantovi

Ukoliko je grant aplikacija odobrena za podnošenje i podnesena Sekretarijatu WBIF-a, vodeći IFI ima sedam dana da je odobri. Period od tri mjeseca provjere i procjene podnesenih aplikacija, prethodi sastanku Grupe financijera projekata (PFG), a mjesec dana nakon sastanka PFG-a, slijedi sastanak Upravnog odbora WBIF-a. Na primjer, za proljetni TA poziv, Grupa financijera projekata sastaje se u maju, a sastanak Upravnog odbora WBIF-a (na kojem se odlučuje o zahtjevima za finansiranje) se održava u junu.

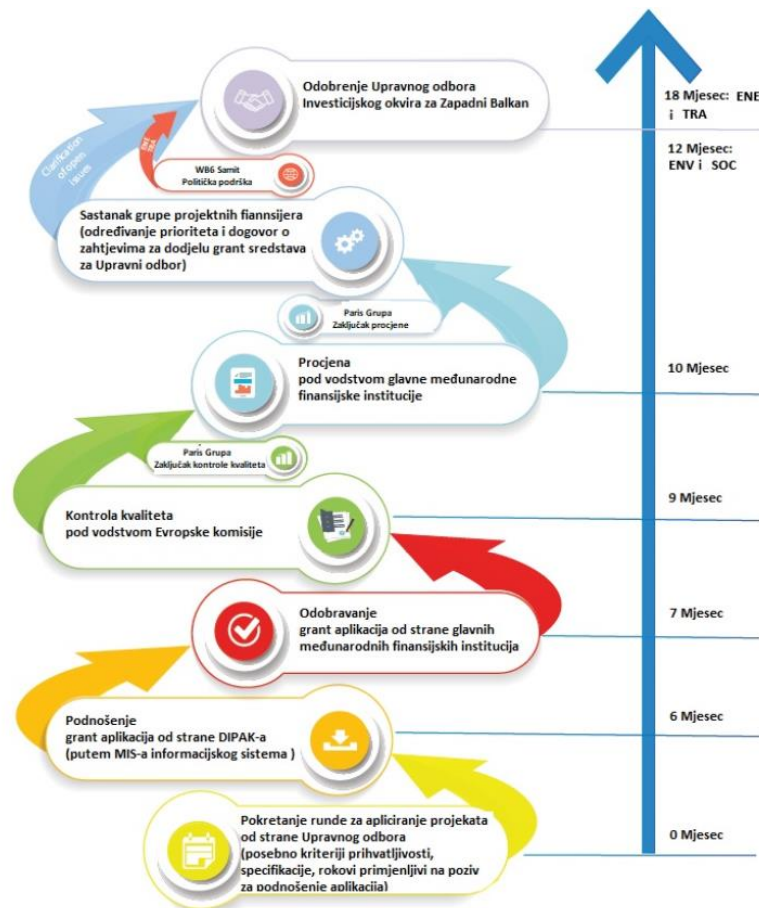

WBIF Investicioni grantovi

Nakon podnošenja zahtjeva za su-finansiranje do 30. novembra, krajnji rok za potvrdu istih od strane IFI-a je 31. januar sljedeće godine. Nakon te potvrde započinje provjera i procjena dostavljenih projekata. Razmatranje projekata i procjena se odvija do sastanka Grupe financijera projekata u maju uz daljnje konsultacije, sve do drugog i konačnog sastanka Grupe financijera projekata u novembru. Preliminarna lista investicijskih projekata se dostavlja Upravnom odboru WBIF-a u junu na uvid, a potom se predstavlja na samitu Zapadnog Balkana 6 (WB6) radi političkog odobravanja.

U mjesecima koji slijede nakon samita WB6, zahtjev za grant sredstva može biti dalje tehnički doraden. Na temelju liste projekata razmatrane na Samitu WB6, a poslije toga na sastanku Grupe financijera projekata u novembru, na sastanku Upravnog odbora WBIF-a koji se održava u decembru, dostavit će se konačna lista projekata na odobravanje.

Investicijski projekti koji u aktualnoj budžetskoj alokaciji EU 2014-2020 nisu vezani za Agendu za povezivanje (projekti okoline i socijalnog sektora), ne moraju biti odobreni od strane WB6 samita i mogu biti odobreni na sastanku Upravnog odbora u junu ili decembru iste godine.

Odakle dolazi novac za moj projekat?

Grantovi za tehničku pomoć dostupni su kroz finansiranje od strane Zajedničkog evropskog fonda za Zapadni Balkan (koji obuhvata grantove IPA-e, IFI-a i grantove bilateralnih donatora) i od strane Podrške infrastrukturnim projektima (IPF). Može se mobilizirati za sve vrste tehničke pomoći, ali je posebno korisno za vrlo rano pripremanje projekata, pomažući vodećim IFI-ima da procijene prihvatljivost projekata za kreditno finansiranje.

Finansiranje iz Zajedničkog fonda također se može koristiti za sve vrste tehničke pomoći i naročito je korisno tokom faze implementacije projekta.

Investicioni grantovi koji se finansiraju iz doprinosa EU (Instrument za pred-pristupnu pomoć - IPA) i koji se kanališu kroz Zajednički fond, trenutno podržavaju samo projekte Agende za povezivanje, odnosno regionalne projekte u energetsom i transportnom sektoru. Investicioni grantovi koji se finansiraju iz doprinosa Bilateralnih donatora putem Zajedničkog fonda mogu se dodijeliti

investicionim projektima u svim sektorima WBIF-a. Bilateralni donatori sufinansiraju projekte u oblasti okoline i socijalnog sektora, kako bi doprinijeli snažnom fokusu Evropske komisije na Agendu za povezivanje. Sufinansiranje zajmova za investicijske grantove potiče od IFI-a.

Koji je način implementacije grant projekta tehničke pomoći (TA)?

Prilikom odobravanja tehničke pomoći, imajući u vidu implementacione aranžmane, grantovi će se ili implementirati (i) od strane glavnog IFI (i finansirati preko Zajedničkog fonda) ili (ii) od nekog od IPF-a (finansiranog iz sredstava EU). Broj zahtjeva koji će biti odobreni i odabir opcije za implementiranje (preko Zajedničkog fonda ili IPF-a) ovisi o raspoloživosti sredstava u Zajedničkom fondu i dostupnosti sredstava EU, koja se formalno dodjeljuju, IPF-u.

Kada se TA implementira od strane vodećeg IFI-a, IFI izrađuje nacrt projektnog zadatka, nastavlja s nabavkom i ugovaranjem i implementira usluge na osnovu vlastitih procedura. Ovaj način implementacije dozvoljava, na primjer, partnerskim finansijskim institucijama da pomiješaju WBIF grant sredstva i druge izvore finansiranja i da implementiraju, u okviru jednog ugovora, i druge aktivnosti, a ne samo one koje su odobrene od strane Upravnog odbora WBIF-a, sve dotle dok se odnose na isti projekat. Vodeći IFI izvještava o napretku implementacije WBIF TA grantova.

Šta je Infrastructure Project Facility - IPF?

Podrška infrastrukturnim projektima (Infrastructure Project Facility – IPF) predstavlja modalitet za implementaciju WBIF tehničke pomoći. Evropska komisija je upravljala sa IPF 1, IPF 2 i IPF 3, dok je EIB preuzeo upravljanje za IPF -8. Ova Podrška se može mobilizirati za sve vrste tehničke pomoći, ali je posebno korisna kod vrlo rane pripreme projekata – kad je riječ o pred- studijama ili studijama izvodljivosti, čime se pomaže vodećim IFI-ima da procijene prihvatljivost projekata za razvoj investicije kroz kreditno finansiranje. IPF konzorcij je nadležan za sve WBIF sektore.

Ko sastavlja projektni zadatak (ToR) za TA grant mog projekta?

Kada se TA implementira od strane IPF-a, za izradu projektnog zadatka (Terms of Reference – ToR) se određuje agent (ToR agent). ToR agent priprema ToR na osnovu zahtjeva korisnika (podnosioca projekta) i Evropske komisije. U principu, agent ToR-a je IFICO, ali se može donijeti odluka, ovisno od slučaja do slučaja, da se IPF-u dodijeli razvoj projektnih zadataka. Ovo se može desiti, na primjer, kada se odobri veliki broj grantova tokom jednog kruga aplikacija, što zahtijeva mobilizaciju značajnih ljudskih resursa. Da bi izbjegli bilo kakav sukob interesa, članovi konzorcija implementirajućeg IPF-a, u principu ne bi trebali biti dio konzorcija zastupnika ToR-a.

Agent ToR-a se poveže s korisnikom, vodećim IFI i Delegacijom EU, piše ToR, koji po završetku i potvrđivanju istog od strane korisnika, šalje na odobrenje Sekretarijatu WBIF-a.

IPF koji implementira projekat razvija metodologiju na osnovu ToR-a. Kada metodologiju odobri i korisnik i IFI, započinje sprovođenje TA aktivnosti.

U praksi, konsultanti obavljaju zadatak, bilo da su direktno unajmljeni od strane vodećeg IFI, bilo preko nekog od IPF-a. Kroz dodijeljene zadatke se u osnovi mogu pokriti sve faze pripreme projekta, npr. od pred-studije izvodljivosti do pripreme glavnog projekta (naredni korak su obično tenderske procedure za početak radova).

Vlasnik konačnog rezultata (studije, itd.) je korisnik projekta. Treba napomenuti da su, za sve projekte finansirane iz IPF-a, TA grantovi koji se implementiraju od strane nekog od IPF-a oslobođeni od PDV-a.

Koliko dugo traje moj projekat tehničke pomoći (TA)?

Trajanje projekta TA zavisi od predviđenih rezultata, od 6 do 12 mjeseci je obično adekvatno za pripremu studije izvodljivosti ili tehničkih rješenja (nadzor nad projektima može trajati duže). Detalji se dogovaraju s vodećim IFI koja podržava projekat.

Koje resurse moram obezbijediti za provedbu WBIF TA projekta?

Sufinansiranje TA grantova obično nije potrebno. Međutim, podnositelj zahtjeva mora biti u stanju dokazati da ima dovoljno kapaciteta i iskustva u upravljanju projektom i u koordinaciji implementacije tehničke pomoći. U idealnim uslovima, to bi trebala osigurati Jedinica za implementaciju projekata (PIU). S tim u vezi, u GAF-u Prilog 1, Kontrolna lista ključnih zahtjeva, pod tačkom 13, poziva da se opiše institucionalni okvir koji jasno pokazuje sposobnost podnositelja zahtjeva da definiira i učestvuje u provedbi projekta. Relevantni dijelovi GAF-a su 22 - institucionalni okvir projekta i 27 - održivost, gdje treba pokazati da će projekt dobiti potrebnu podršku (kako finansijsku tako i institucionalnu) kako bi se omogućilo trajno održavanje i upravljanje objektima. Ovi dijelovi GAF-a (kao i većina drugih dijelova) trebaju biti dovršeni u suradnji s vodećim IFI-om.

S kim potpisujem ugovor o IG grantu?

Sporazum o grantu potpisuje se između finansijske institucije koja je pristala podržati projekt i države korisnice (potencijalno slijedi subsidijarni ugovor/i). Grant aplikacija (GAF) je aneks Sporazuma o grantu. Odgovornost za implementaciju ima relevantni vodeći IFI (finansijska institucija koja je prethodno pristala podržati projekt).

Vodeći IFI obično potpisuje jedan ugovor s državom korisnicom o zajmu i jedan o grant sredstvima. Država korisnica će identifikovati izvršno tijelo unutar svoje uprave koje će djelovati kao nadležni ugovarač za projekat (ovo je obično tijelo koje je podnijelo grant aplikaciju).

Koje resurse moram obezbijediti za provedbu WBIF investicionog projekta?

Resursi koje će korisnik osigurati za implementaciju projekta bit će navedeni u ugovoru o zajmu povezanom sa investicionim grantom WBIF-a. Oni se obično odnose na dovoljno osoblja / resursa za upravljanje implementacijom projekta; u izuzetnim slučajevima, ukoliko kapaciteti nisu dovoljni (što ne bi trebalo biti slučaj) moguće je zatražiti podršku tehničke pomoći tokom implementacije, kao sastavni dio aplikacije za investicioni grant. U okviru investicionog granta, također je moguće tražiti i tehničku pomoć za nadzor, reviziju i evaluaciju, aktivnosti komunikacije i vidljivosti.

Kojih pravila nabavke se trebam pridržavati kod IG granta?

Nadležni ugovarač funkcioniše pod nadzorom i kontrolom vodećeg IFI-a (finansijske institucije koja podržava projekat). Kao takav, postupak nabavke se povinuje bilo zahtjevima EU, bilo procedurama i propisima vodećeg IFI-a, ili pak nekoj drugoj proceduri, koju odobrava vodeći IFI. Nadležni ugovarač je odgovoran za potpisivanje i sprovođenje ugovora, a u nekim slučajevima, čak i za plaćanje ugovora na osnovu isporučenog.

Na koje zahtjeve za izvještavanje moram obratiti pažnju kod IG granta?

Zahtjevi za izvještavanje su navedeni u Sporazumu o grantu sa zemljom korisnicom i preneseni su nadležnom ugovaraču u predmetnom ugovoru. U normalnom slučaju izvještavanje o napretku - tehničkom i financijskom - treba osigurati najmanje dva puta godišnje.

Vodeći IFI prati implementaciju projekta na temelju izvještaja nadležnog ugovarača i mogućih terenskih uviđaja ili nadzornih procjena. IFI će redovno izvještavati menadžere Zajedničkog fonda i Upravni odbor WBIF-a na temelju informacija koje dobije od nadležnog ugovarača. Po završetku projekta, vodeći IFI će dostaviti konačni izvještaj, a svaki potencijalni bilans/ušteta se vraća Zajedničkom fondu.

Koji iznos IG granta primam na početku projekta, a koji nakon toga?

Pojedinosti o raspoloživosti pojedinačnih rata granta ovise o novčanim zahtjevima projekta i mogu se razlikovati ovisno o vodećem IFI.

Prilikom implementacije projekta, koje opcije imam kada trebam promijeniti obim aktivnosti ili kad shvatim da je budžet nedovoljan?

Projekt može biti podložan promjenama u toku implementacije. U praksi se primjenjuje određeni stepen fleksibilnosti kada je u pitanju promjena obima aktivnosti ili budžeta koji je usvojio Upravni odbor: korisnici putem Ureda NIPAC-a, šalju zvanične zahtjeve Sekretarijatu WBIF-a, uz kopiju vodećem IFI-u, u kojima se navedu i opravdaju neophodne promjene.

Ako se zahtijevane izmjene sastoje od dodatnih aktivnosti ili dodatnog proračuna, u poređenju sa onim prvobitno odobrenim od strane Upravnog odbora i direktno su vezane i potrebne za uspješno završavanje projekta, onda se uobičajeni postupak provjere, procjene i donošenja odluka (kako je to navedeno u dijelu **Koji koraci su potrebni da bi se dobio WBIF grant?** provodi ubrzano.

Može li grant koji mi je dodijeljen biti otkazan?

Otkazivanje odobrenog granta zbog lošeg rezultata ili neizvršenja zadatka je posljednje sredstvo koje se koristi samo kada sve druge mjere nisu dale potrebni rezultat u izvršenju i razvoju zadatka.

Grant za TA se može uzeti u razmatranje za otkazivanje ako se dogode neke od sljedećih indikativnih stvari:

- Priprema projektnog zadatka (ToR) za aktivnost nije započela u roku od jedne godine od odobrenja dodjele granta od strane Upravnog odbora WBIF-a;
- Provedba aktivnosti nije započela u roku od dvije godine od odobrenja dodjele granta od strane Upravnog odbora;
- Projekt koji se finansira iz grant sredstava nije dovršen do krajnjeg datuma naznačenog u Obrascu za dodjelu grant sredstava ili u roku od četiri godine od odobrenja grant sredstava od strane Upravnog odbora.

U nekim slučajevima postoji opravdan razlog za kašnjenje. Na primjer, ako TA potpomaže u nadzoru faze izgradnje jednog investicijskog projekta, nadzor može kasniti zbog kašnjenja implementacije investicijskog projekta.

Investicioni grant se može razmotriti za otkazivanje u slučaju da nabavka za projekt nije započela u roku od godine dana od odobrenja granta od strane Upravnog odbora WBIF-a.